

KIRJAT

Postikorttien Helsinki oli kuvankaunis - ja joskus rujokin**John Roiton keräämistä 10000 kaupunkikortista tehtiin kirja**

Julkaistu: 8.3.2008 lehdessä osastolla Kaupunki

Antti Manninen

HELSINGIN SANOMAT

Keskuskatu (silloin Hakasaalmenkatu) ulottui 1920-luvulle saakka vain Aleksille. Vasemmalla VPK:n talo ja oikealla Skohan talo. Kadulla näkyy hevosten jätöksiä.

Tero Halonen: Postikortteja Helsingistä - Pääkaupungin kuvia John Roiton korttikokoelmasta. Manport. 240 s. 44,50 euroa.

► Millainen Helsinki oli 1900-luvun alkupuolella matkailijan silmin, tai ainakin hänen lähettämiensä postikorttien antaman kuvan mukaan? Se oli tietysti kuvankaunis, mutta on korteissa säilynyt - näin jälkiviisaasti sanottuna - myös historiallista tietoa. Vanhat kortit kertovat pikkukaupungista, joka esitteli ylpeänä julkisia rakennuksiaan.

Postikortit alkoivat yleistyä Ranskan ja Preussin sodan aikana 1870. Suomessa postikorttien lähettäminen sallittiin 1890-luvulla, aluksi vain kotimaahan. Ensimmäiset kortit olivat niin sanottuja sommitelmakortteja, joissa piirroskuvat ja erilaiset koristeet oli ryhmitelty kauniisti.

Sommitelmakortteihin sai kirjoittaa tervehdyksensä vain kuvapuolelle. Toinen puoli oli sakon uhalla varattu vain osoitetiedoille. Kielto johti tietysti kapinointiin, koska kirjoitustila oli kovin pieni kuvapuolella.

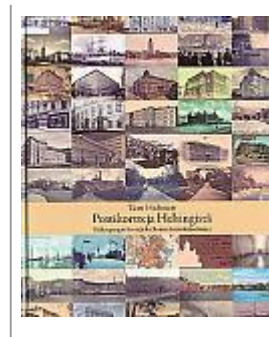
Ensimmäiset valokuvat tulivat kortteihin jo 1800-luvun lopulla. Silloin syntyivät maisemapostikortit, jotka tulivat jäädäkseen. Tai mistä sen tietää, kun nykyään kaikilla on kännykät, ja tekstiviestit suihkivat pitkin maailmaa. **John Roitto** on tunnettu helsinkiläinen keräilijä, joka omistaa noin 10000 Helsinki-aiheista postikorttia. Niistä on poimittu muhkeaan kirjaan parhaat kortit, jotka on julkaistu ennen toista maailmansotaa.

Kortit on konstailematta ryhmitelty kahdeksaan lukuun teemoittain pääkaduista ja

kirkoista työhön ja liikenteeseen. Jokaisen kortin viereen on tehty pitkä kuvateksti, joka toimii historian kertauksena. Tällainen rakenne helpottaa kirjan käyttöä selailuun, jos ei ole aikaa perusteellisempaan tutustumiseen.

Tapatumia-otsikon alla kortit esittävät historiallisia mullistuksia: Viimeisten säätyvaltiopäivien avajaiskulkue joulukuussa 1905, kenraalikuvernööri **Bobrikoffin** murhaajan **Eugen Schaumanin** ruumiin siirto sukhautaan Porvooseen 1906 ja pommitettu Työväentalo sisällissodan aikana 1918.

Helsingin rautatieasemalle vuonna 1926 syöksynyt juna romuttui pahasti mutta vain neljä matkustajaa loukkaantui. Onnettomuudesta tehtiin postikortti ja veturinkuljettaja Johannes Linnakorvesta tuli sankari.

Postikortti saattoikin ennen vanhaan toimittaa myös iltapäivälehden virkaa. Vahvaa tunnetta tiiviissä paketissa. **Tero Halosen** ja John Roiton korttikirja on kuin makeita pikkupaloja Helsingin historiasta kiinnostuneille herkuttelijoille.

Helsingin Sanomat
hs.online@hs.fi
